

Oslavujeme Svetový deň detí

Pomáhajme deťom
pochopiť ich práva a povinnosti
v reálnom a virtuálnom svete

Pre rodičov

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Život online

Prístup a inklúzia

Každé dieťa má právo na prístup k internetu bez ohľadu na pohlavie, rasu, národnosť, náboženstvo, pôvod alebo zdravotné postihnutie. Je na každom dospelom, aby deťom pomohol toto právo uplatniť.

- Učte svoje deti, aby sa správali k druhým tak, ako chcú, aby sa správali k nim, s láskavosťou a úctou.

Učenie a tvorivosť

Deti majú právo naučiť sa rozumne používať digitálne nástroje na prístup k obsahu, vyhľadávať informácie, stretávať sa s ostatnými a zdieľať nápady pomocou rôznych mediálnych formátov (textovo, graficky, ústne...).

- Ukážte deťom, ako vyhľadávať informácie pomocou platforiem s ohľadom na ich vek a schopnosti.
- Naučte ich o súboroch cookies, aby mali lepšiu kontrolu nad obsahom, ktorý sa im zobrazuje.

Mediálna a informačná gramotnosť

Všetky deti by mali mať rovnaké príležitosti na učenie a tvorivosť.

- Ukážte svojim deťom, ako kreatívne používať internet, zverejňovať texty a obrázky na internetových platformách vhodných pre ich vek a ako zodpovedne komunikovať s ostatnými ľuďmi spôsobom šetrným k ich súkromiu.

Pohoda online

Etika a empatia

Deti s duševnými a telesnými ťažkosťami majú rovnaké práva ako ostatné deti na dôstojnosť, sebestačnosť a aktívnu účasť v komunitách na internete a mimo neho.

- Učte svoje deti, aby boli otvorené rozmanitosti.
- Vyhľadajte s nimi na internete príklady asistenčných technológií a aplikácií, ktoré pomáhajú deťom prekonať zdravotné postihnutie a zlepšiť kvalitu ich života.

Zdravie a pohoda

Deti majú právo na ochranu pred všetkými formami fyzického a psychického násillia a zlého zaobchádzania a pred všetkými formami vykorisťovania, ktoré môžu ohroziť ich zdravie alebo blaho.

- Ak si s deťmi vytvoríte vzťah dôvery, budú sa vám chcieť zveriť, keď sa im niečo nepodarí. Ak budete pre ne záchrannou sieťou, vybudujú si odolnosť a budú schopné odraziť sa od zranenia (napríklad od šikanovania).

Online život a komunikácia

Deti majú právo na ochranu pred útokmi na ich blaho a povesť.

- Hovorte so svojimi deťmi o etickom a zodpovednom používaní internetu a dodržiavajúc tie isté pravidlá slušného správania v online aj offline prostredí.
- Pripomeňte im, že všetko, čo robia online, zanecháva digitálnu stopu, ktorá pomôže formovať ich povesť a možno aj ich budúcnosť.

Práva online

Aktívna participácia

Deti majú právo slobodne vyjadrovať svoje názory a aktívne sa zapájať do rôznych spoločenstiev.

- Rozhovory s deťmi o ich obľúbených témach im umožnia precvičiť si vyjadrovanie vlastných názorov, počúvanie názorov iných a vyjednávanie o riešeniach.
- Zapojte ich do aktivít, ktoré rozširujú ich záujmy.

Práva a povinnosti

Deťom treba pomôcť pochopiť ich práva a povinnosti, ktoré sú s nimi spojené, a to vo fyzickom aj online svete.

- Naučte svoje deti, ako reagovať vždy, keď majú pocit, že ich práva nie sú rešpektované, a ako zablokovať a nahlásiť neželané kontakty, rušivé incidenty a obsah, ktorý je urážlivý alebo nepravdivý.

Súkromie a bezpečnosť

Deti majú právo na súkromie online aj offline.

- Nainštalujte do zariadení svojich detí filtre, brány firewall a antivírusový softvér. Ukážte im, ktoré údaje súkromné.
- Povzbudzujte ich, aby hovorili o svojich online aktivitách od chvíle, keď urobia prvé kroky na internete.

Práva online

Spotrebiteľská uvedomelosť

Deti majú právo naučiť sa, ako rozpoznať neetické marketingové praktiky a praktiky narúšajúce súkromie, a pochopiť, že môžu byť ovplyvnené a zavádzané, ak sa stotožnia s reklamami, ktoré vidia.

- Budte vzorom pre svoje deti a prevezmite kontrolu nad súbormi cookie.
- Naučte ich, ako kontrolovať webové stránky a rozhodovať sa pri nákupe na základe etiky a udržateľnosti.

Pomáhajme deťom pochopiť ich práva a povinnosti v reálnom a virtuálnom svete

Ďalšie publikácie Rady Európy o vzdelávaní v oblasti digitálneho občianstva

- ▶ Educating for a video game culture – A map for teachers and parents (2021)
- ▶ Easy steps to help your children become a Digital Citizen (2020)
- ▶ Keeping young citizens busy at home during the Corona crisis (2020)
- ▶ Parenting in the digital age – positive parenting strategies for different scenarios (2020)
- ▶ Digital Citizenship Education Handbook (2019)
- ▶ Bullying: perspectives, practice and insights (2017)
- ▶ Internet Literacy Handbook (2017)

Ďalšie informácie sú k dispozícii na:
www.coe.int/education

Autori:
Janice Richardson
Veronica Samara

Preložila:
Lucia Macaláková

digiq

PREMS 001722

SLK

www.coe.int

Rada Európy je najvýznamnejšou organizáciou na ochranu ľudských práv na európskom kontinente. Rada Európy má 47 členských štátov, vrátane všetkých členských štátov Európskej únie. Všetky členské štáty Rady Európy podpísali Európsky dohovor o ľudských právach zameraný na ochranu ľudských práv a na podporu demokracie a právneho štátu. Európsky súd pre ľudské práva dohliada na dodržiavanie dohovoru v členských štátoch.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE